

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocialno glasilo.

Štev. 8.

V Ljubljani, v soboto 22. februarja 1902.

Letnik VII.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — Naročnina je za vse leto 8 K, za četrletje 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slovenskega Lista“ — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani Stari trg številka 19. Uradne ure od 9 do 12 ure dop. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

0 krvavih dogodkih v Trstu.

Tekla je zadnje dni človeška, tekla zlasti slovenska kri po ulicah tržaških. Ko z obžalovanjem beležimo ta pretresljivi dogodek, moramo še globokeje obžalovanje izreči nad njegovimi vzroki, pri katerih si vlada ne more popolnoma oprati rok, dasiravno glavni del krivde pada čisto drugam.

Židje, ki imajo avstrijski Lloyd že toliko let za dobro molzno kravo, so že davno slutili, da pritiskanje in izsesavanje delavcev mora prispeti do pojave nezadovoljnosti, ali mislili niso na to, da je delavstvo organizovano kot veriga in da si bode isto izsililo zboljšanje položaja na tak način, kakor so ga videle ulice tržaške.

Če pa mi simpatizujemo z delavci sploh in jim želimo boljših dni, vendar nikakor ne moremo odobravati, da se je tudi slovensko delavstvo, ko je lahko spoznalo že nakane temnih življev, dalo zlorabljeni sovražnikom domovine. Vedno trdneje je naše prepričanje, da so si v Trstu iredentisti in anarhisti podali roko ter poslužili se nezadovoljnosti Lloydovih kurilcev, da so zakurili plamen proti neljubi ji državi. Mogočni plinovi plameni po tržaških ulicah so bili nekaka podoba onega, kar si ti ljudje sploh žele in s čimer enkrat nameravajo osrečiti človeško družbo. Ako bi ne bilo ob pravem času vojaštvo v Trstu vmes poseglo, ako bi bila ondi zaplapolala zmagovalna rudeča zastava, zanesla bi se bila lahko iskra upora v vsa mesta in nesreča bi bila brezmejna, morija splošna. Res bridko nam je, da je poskusu takih namenov služila kot žrtev slovenska kri, četudi nevedoma.

Tržaška tla so za anarhistične poskuse kakor nalašč. Beda in nemoralnost gledata iz vsake luknje starega dela mesta. Koliko se stariši brigajo za pošteno in krščansko vzgojo otrok, kaže nesramno in predrzno obnašanje sloveče tržaške „mularije“, ki je kazala svojo spretnost pri zadnjih izgredih. Da so taki življi iredenti in anarhizmu dobro došlo sredstvo, je umevno. Propalio

črni naklepi zore tem lože, čem manj se brigajo v to poklicani faktorji, da bi se zboljšale razmere.

Ravno v tem oziru pa menimo, da si naša vlada glede preteklosti ne more oprati rok, pazi naj tedaj vlada, da se bode iz zadnjih dogodkov kaj naučila vsaj za prihodnost.

Najprej naj se vlada začne posluževati sredstev, ki so v stanu, moralno in gmotno dvigniti doslej zanemarjeno ljudstvo in naj odločnejše nastopi proti onimi, ki delajo bodisi za moralno korupcijo, ali pa za materijelno izsesavanje delavskih slojev.

Tudi na ta način naj skrbi vlada za javno moralo, da se ne bode neprenehoma teptal čut pravičnosti glede narodne ravnopravnosti in da se ne bode vedno pustilo na mestno kljuko v Trstu pritiskati onim priseljencem, ki prihajajo čez morje, da pomagajo delati rove, pri čemer jih pa z odkritimi simpatijami pozdravlja večina mestnega zastopstva.

Italijani v kraljestvu Avstriji gotovo niso prijazni. Bolj kakor kdaj je butnilo na dan njihovo sovraštvo do avstrijske vlade prav te dni, ko časopisi in društva ondi ne nehajo žaliti avstrijskih vojakov, ki so napravili v Trstu red. Ti dobri sosedje si žele v Avstriji vednih neredov, kakor njihovi politični sorodniki ob češki meji. Ali se pa sme Avstrija na take zaveznike zanašati? Da, ravno trozveza je oslabila moč Avstrije, ker se je vsled trozveze vlada čutila vezano, in je menila, da mora mirno gledati, četudi se širijo in utrjujejo med ljudstvom načela državi sovražne propagande. Da ne počti trozveza, se meži, akoravno čuti, kako se državi majoje tla. Koliko časa naj še to traja?!

Upajmo, da bodo tržaški krvavi dogodki Körberju in njegovi vladi odprli oči in dali politiki pravo smer.

* * *

O krvavih dogodkih v Trstu se nam še poroča: V Trstu je že dolgo časa vrelo med partijskimi Lloydovimi kurjači, ki so za olajšanje

svoje res težavne službe, katero je treba opravljati s skoro nadčloveškimi močmi, popolnoma upravičeno zahtevali: 1. Pri neobhodni potrebi izrednih del med vožnjo in v luki se morajo ure nad delavnim časom posebej plačati. 2. Kurjači naj imajo za časa bivanja v luki delavni čas med 7. uro zjutraj do 5. ure popoldne, vstevši polurni čas za zajuterk in 1½ ure časa za obed; med vožnjo pa se določi osemurni delavnik. 3. Vlada se poziva, da takoj spremeni mornarski red v tem smislu, da se dolžnost nočne straže za Trst omeji na neobhodno potrebno in da se od nje kurilce z ozirom na njih težavno službo takoj, ko pristanejo v Trstu, oprosti.

Trdosrčna Lloydova direkcija ni hotela nič vedeti o tem in se s kurjači niti hotela pogajati. Naročila si je tuje kurjače iz Turčije in Italije. Delavstvo je bilo pripuščeno samemu sebi. Tu pa je zavrela kri vsemu tržaškemu delavstvu. Vse tržaško delavstvo, tudi slovensko, se je izjavilo solidarno z Lloydovimi kurjači in izjavilo je, da ne pride prej na delo, predno se ne ugotovi zahtevam kurjačev. Vsi delavci po Trstu so štrajkali. Ustavljen je bil ves promet tudi na železnici. Že do takega velikanskega štrajka bi ne bilo prišlo, ako bi v Avstriji merodajni krogi ozirali se v prvi vrsti na pravice delavskih množic in par kapitalistov o pravem času primerno poučili. Prišlo je pa še hujše!

V Trstu je mnogo elementov, ki se žive od vse kaj drugega, nego od poštenega dela. Ti elementi so se pomešali med delavce in ker so bili dotični ljudje gotovo podhujskani od gotove strani, prišlo je, ko se je v petek delavstvo vračalo s shoda do spopadov s policijo in vojaštvom. Že prejšnji dan je policija neki množici odvzela anarhistično zastavo. Iz zadnjih vrst množice je v petek pričelo leteti kamenje na vojake. Ljudje iz sprednjih vrst niso mogli nazaj. Vojaštvo je v množico ustrelilo in tako so bili ranjeni in mrtvi nekateri, ki niso bili krivi napadov na vojaštvo. Nekateri so bili ranjeni celo v hrbet. mrtvih je ostalo na mestu tudi nekaj Slovencev,

Godec Kozma.

Slika. Spisal J. E. Rubin.

1.

„Zima, zima, zima.“

Dolgočasna, mrzla, februarjska zima, z megljenimi dnovi in mesečnimi, ostrimi nočmi. Vse je pokrito z zamrznjenim, kot s kristali potresenim belim snegom; trdo zimsko spanje objemlje vse, a vse sanja že skoraj o bližajoči se pomladi. Vsak dan vstaja nova rdeče-blisteča zarja na vzhodu, a vendar, dan je jednak dnevu. Ta večna zima s tem lokavim mrazom. Zarje pomladi še ni, še ni! pomlad se še ne kaže nikjer. Gore so tiho, polje je mrtvo, vasi brez življenja. Potoki in rečice so pokriti z dolgočasnimi, težkimi meglami, jezera in bajerji so pokriti z ledom. Vse belo, vse mrtvo. To zimsko spanje, jednako smrti, in ta pusti mraz! . . . Kdo bi ne zaželel, ne zahrepenel po solnčnih, gorkih, spomladanskih dneh, polnih življenja in veselja! Kdo bi si ne želel novega življenja! . . .

Tudi v moji sobi je mraz. Po ulicah hite mimo mojega okna ljudje sem in tja; zavijajo se v svoje tople kožuhe, suknje in haveloke. In kdor nima gorke suknje, ta hiti še bolj in beži pred mrazom. Pozna se, da je mrzla, februarjska zima.

Zdaj pridrse sani s kraguljčki ali zvončki, zdaj pridrvi kočija in kočijaž kriči na vse grlo:

„Hop! hop!“

Ljudje se umakujejo in ogibljejo drug drugemu.

To je zimsko življenje na ulici. Jaz pa sem se ničesa spomnil . . .

* * *

Spomnil sem se, da je bila tudi takrat ravno taka zima. Planjave so ležale mrtve pod belo, tanko, a težko sneženo odejo, gore so bile zavite v megle in vasi so ležale tiho med golim zimskim drevjem. Vse je ostajalo v hišah, vse je iskalo gorkih pečij, vse se je balo tiste ostre zime, le malokdo se je prikazal tu in tam na cesti, a kmalu izginil zopet v kako hišo. Okna hiš so bila do vrha zamrznjena, okrog pa so se vlačile zimске megle, vstajale in padale cel dan. in mraz je gospodoval kruto, neizprosno noč in dan.

Po Dvorcah je ležalo mrzlo, predpustno jutro. Nebo je bilo oblačno, dan mračan. Vse je bilo mirno, žive duše ni bilo izpod strehe na beli dan. Zdelo se je, kot da spi še cela vas. Le vrabci na lipi ob cesti so kričali z žalostnimi tožečimi glasovi, letali so vsi premrzli z veje na vejo in zopet kričali, vnes so čivkali ščinkovci in

tu in tam se je oglasila na sneženih vejah senica s svojim:

„Mizerere . . .“

Zeblo jih je in lačni so bili. Po cesti so tapale s strahoma sive vrane in pobirale zrna, ki jih je izgubila kaka človeška roka. Vsi so občutili gorje dolge zime in njenega mraza. Tako je bilo jutro v Dvorcah, a sicer ni bilo nikogar na vasi.

Takrat se je prikazal na vas godec Kozma. Obstal je nekoliko na cesti, ogledal se okoli sebe, oziral se nekaj časa po kočah, potem se je zavil tesneje v svojo zimsko suknjo in odšel počasi dalje oziraje se vedno na desno in levo v zamrznjena okna, kot da nekoga išče. Oblečen je bil danes v lepšo, nedeljsko obleko — dasi navadno ni bil, kadar je prišel iz hribov v dolino — čez ramo mu je visela na črnem jermenu harmonika in na glavi je imel veliko, visoko črno kučmo.

Morda ga je kdo izmed vas poznal. Ime mu je bilo Kozma Bar. — Ljudje — poznali so ga daleč na okoli, kot vsacega godca sploh — rekli so mu godec Kozma.

Godec Kozma je bil lep človek, srednje, rekel bi nekoliko majhne postave, precej šibkega telesa in mlad fant, pri štiriindvajsetih letih. Nosil je dolge kodraste lase, majne brčice pod nosom

ranjenih ljudij je pa bilo brez števila. Tudi nekaj mladih deklet so ustrelili. Od vseh strani so poklicali vojake v Trst.

V soboto je ljudstvo nakrat pričelo zahtevati, da se morajo iz vseh hiš razobesiti črne zastave. Kdor ni hotel razobesiti črnine, tega stanovanje je množica napadla. Demonstrantje so po mestu izruvali plinove svetilke in prižgali iz zemlje puhteč plin, ki je gorel na metre visoko.

Nekateri demonstrantje so splezali na strehe, razdrli dimnike in metali opeko na vojake. Vojaštvo je zopet ustrelilo med množico in zopet se je valjalo mnogo nesrečnih žrtev v svoji krvi. V petek in soboto je bilo okoli 140 mrtvih. Mrtvece so popolnoma na tihem pokopali po noči, ker se je bilo bati, da množica ne ponovi svojega napada na mrtvašnico. Tudi med redarji in vojaki je mnogo ranjenih. Policaj Michelus je bil zahrbtno ustreljen, ko je šel po večerjo. Zaprli so mnogo oseb, ki so znane po svojem anarhističkem in iredentovskem mišljenju. Taki so nahujskali množico do krvavih bojov. Za Trst se je proglasilo obsedno stanje in nagla sodba, t. j. tistega, kateri se upre po razglasitvi te sodbe, obesijo v dveh urah. Krvnik z Dunaja se je pripeljal v Trst z dvema pomagačema. V Trst so priplule tri vojne ladije. V cerkvah so bila za časa nemirov vsa glavna vrata zaprta, ker se je bilo bati, da kdo ne nahujška množico tudi proti cerkvam. Mnogo laških meščanov je zapuslilo Trst.

Razsodišče, ki je bilo še-le v petek sestavljeno izmed delodajalcev in stavkujočih je odobrilo vse zahteve Lloydovih kurjačev. Ali bi se to ne moglo zgoditi prej, predno je tekla kri, predno so izvestni krogi nahujskali ljudstvo, da se je bilo z vojaki in je sedaj veliko število rodbin nesrečnih! Res žalostno je v tem pogledu pri nas v Avstriji! V Trstu sedaj vlada mir. Delavstvo dela.

V državnem zboru je izvoljen odsek 37 članov, ki bodo preiskal tržaške dogodke. Izmed slovenskih poslancev so v tem odseku dr. Šusteršič, dr. Gregorčič in Berks.

Politični pregled.

Prizor iz državnega zbora. Poslanec Schneider se obrne proti poslancu Pernertorferju, ki je dr. Luegerju očital, da menja prepričanje. Schneider pravi, da pozna dr. Luegerja že 25 let in dr. Lueger je vedno dosledno zastopal koristi malega moža. Ko je pa on, Schneider, leta 1882 v Hernalsu kandidiral proti dvornemu svetniku Elsnerju, prišel je Pernertorfer k njemu in mu je ponudil svojo pomoč v svojem časopisu „Deutsche Worte“ proti plačilu 35 gld. (Klici: Čujte!) Jaz sem, pravi nadalje Schneider, 35 gld. plačal in imam pobotnico še v rokah. V isti številki pa je izšel

odstavek, v katerem sem bil priporočen in isto tako moj proti kandidat Elsner. (Klici: Čujte! Čujte!) Ta je bržkone še več dobil. Ko je leta 1883 nastopila neka ločitev med Pernertorferjem in Schneiderjem pritožil se je Schönerer: „Pernertorfer je neodkritosrčen človek, letos me velja že 3800 gld., jaz ne morem tega več plačati.“ To je mož, ki psuje dr. Luegerja! (Burno odobravanje.)

Naš prestolonaslednik in vodja ogrskih katoličanov. Z nadvojvodo Franom Ferdinandom bi imel potovati na Rusko tudi vodja ogrskih katoličanov, grof Zichy. Ko je ogrski ministerski predsednik Szell zvedel za to, je hotel, da naj vzame nadvojvoda seboj kakega liberalnega grofa. Nadvojvoda pa je dejal: ali Zichya, ali nobenega. In ker Zichya ni mogel vzeti s seboj je odšel na Rusko brez zastopnika Ogrske. Liberalna ogrska narodnost je dobila s tem odločnim nastopom prav dobro po nosu. Stvar je prišla v razgovor tudi v ogrskem državnem zboru.

Važni zvezi. Japonska se je združila z Angležko, Rusija pa se je zavezala z Kitajsko. To sta dve velevažni zvezi, s katerima bode v bodoče moral svet računati. Brezdvomno stoji zveza Rusije s Kitajsko visoko nad zvezo Japonske z Angležko.

Vojna v Južni Afriki. Kronanje angleškega kralja, ki je bilo določeno na 26. dan meseca junija t. l. je zopet odloženo na nedoločen čas. Urok temu je, ker hoče kralj, da se vojska v Južni Afriki završi pred slavnostjo kronanja a vojne noče nikakor biti konec, marveč postaja položaj na bojišču za Angleže od dne do dne usodnejši. Ker je lord Kitchener poslal mnogo tisoč nerabljivih čet nazaj domov, je angleška vlada v veliki zadregi. kako tako hitro dobiti nadomestila, zlasti, ker se je bati, da med prebivalstvom samim nastane najhujši odpor proti temu, da bi dali sinovi in očetje svoje drago življenje za osebne koristi nekaterih angleških kapitalistov. Lord Kitchener je uvedel na bojišču takozvani „blocksistem“, s katerim hoče prisiliti raztresene burske čete do več glavnih bitk, v katerih naj bi gotovo podlegli angleški premoči. Glavna pozornost njegova pa je obrnjena na to, da bi ujel glavna voditelja Burov Deweta in Botho. Celih 23 angleških oddelkov zasleduje Deweta in „Daily News“ pravi, da je ujetje Deweta le še vprašanje časa. — No, Angleži se bodo tudi to pot vrezali, kajti že večkrat so govorili, da Deweta že imajo, da je že mrtev itd. Ali zopet se je prikazal, v veliko žalost in presenečenje Kitchenerjevo. O mirovni pogajanjih se govori, da so Angleži voljni sprejeti pogoje, ako bi jih Buri stavili, a Buri nočejo o tem nič vedeti in to znači, da njihova stvar ne stoji tako slabo, kakor bi radi vedeli razni anglofilii.

Domače novice.

Slava Leonu XIII.! V četrtek je sv. oče Leon XIII. nastopil 25letnico svojega papeževanja. Slovenci bomo letos porabili to priliko, da velikemu Leonu XIII., ki z očetovsko ljubeznijo objema nas Slovane in ki je opetovano podal roko v pomoč in tolažbo zatiranim slojem človeške družbe, izkažemo na posebno slovesen način svojo udanost in globoko ljubezen. Že sedaj, ko nastopa Leon XIII. 25. leto modrega svojega vladanja pa kličemo navdušeno: *B o g n a m o h r a n i „l u č n a n e b u!“* Naši poslanci ki so zbrani v „slovanskem centru“ so poslali k papeževemu nunciju deputacijo. Deputacija, ki je dobiha od „Slovanskega centra“ nalog, izraziti papeževemu nunciju čestitko zaradi jubileja svetega očeta, obstoječa iz dr. Šusteršiča, Barwinskega in dr. Hurbana, je bila v četrtek pri nunciju. Dr. Šusteršič je govoril v imenu kluba: Vse krščanstvo je dolžno svetemu očetu veliko zahvalo za njegova velika dela, za duševne dobrote, ki jih je dal človeštvu med svojo slavno vladavo. Zato se mu poklanja tudi „Slovanski centrum“ ter mu izraža svoje najiskrenejšje čestitke ob 25 letnici. Jako razveseljen je odgovoril nuncij, da bo svetemu očetu sporočil udanostno čestitko „Slovanskega centra“ in da more že v naprej odgovoriti, da jo bo sv. oče z velikim veseljem vsprejel. Nato je čestital dr. Šusteršič v imenu katoliške narodne stranke slovenske, Barwinski v imenu rusinske narodne stranke in dr. Hurban v imenu katoliško narodne češke stranke Moravi. Na čestitke je nuncij prijazno odgovoril in obljubil, da jih sporoči v Rim.

Papež Leon XIII. bode obhajal letos trojni jubilej: demantni jubilej kot nadškof, zlati jubilej kot kardinal in srebrni jubilej kot papež. Vsi katoličani se iz srca radujejo, ker so se približali slavnostni dnevi, in mislijo na to, kako bi sv. očetu pokazali ljubezen in udanost. Liberalce pa ti „brezštevilni jubileji papeža, ki se vrste skoro leto za letom“, kakor pravi „Narod“, grozno peko. „Narod“ pozivlje tedaj svoje bralce, naj ljudstvo poučujejo, da naj se za jubilej papeža ne pokloni niti vinar. Da liberalci papežu ne bodo darovali niti vinarja, je gotovo, ker papeža smatrajo za „izvrg človeštva“. Katoličani pa ljubljenu očetu že smejo za god kaj malega darovati, saj itak ves ta Petrov novič v naši škofiji ne bode lahko dosegel svote, katero je spravlil v svoj žep dr. Tavčar po svojih dveh stricah, ki sta živela od cerkvenega noviča, še manj bode pa dosegel one svote, katere vsako leto deva v svoj žep isti dr. Tavčar, ko pridno kuje tožbe zoper duhovne, zastopa Ljubljano na Dunaju ter z besedico „Videat“ rešuje akte deželnega odbora.

S Plantanovo afero na dan! „Narod“ je bil obljubil, da, ko bo upravno sodišče o Plantanovi aferi razsodilo, bo on stvar pojasnil. „Na-

in puščal si je pobradnice pri ušesih. Imel je majhne, črne oči, zagorelordeča lica in prijazen vedno nasmehljen obraz. Kadar je šel po vasi — saj veste, kako je navada pri nas — odpirala so se okna na desni in levi, in med zelenimi nagejljici in belagonjami se je prikazal kak radoveden dekliski obraz, ki je spremljal potem Kozmo po celi vasi naprej. Tu in tam se je prikazala kaka deklina celo na pragu, ali za hišnim oglom in gledala za njim. In potem so govorili sodbe o njem različne sicer, a večinoma dobre.

„Lep fant, ta Kozma.“

„Mhm“, pritrdila je ta ali ona.

„Škoda, da je godec.“

„In pa revež.“

„Aha. To je res. Skoraj berač.“

„Kajpak, saj nima nič.“

„A priden je, priden.“

„Pravijo, da je — a godec je godec . . .“

„Mhm.“

„Res, škoda.“

In drugje zopet:

„Kozma gre, Kozma.“

„Res!“ in planile so k oknu.

„Glejte ga, kakšen je.“

„Lep fant.“

„Ali ni — preveč majhen.“

„A, seveda, le poglej ga.“

„Škoda, da je to, kar je.“

„Godec je, kaj more on zato?“

„Ko bi bil še kaj drugega.“

„Da bi imel na primer kajžo, bajto in par njiv, kaj ne.“

„Če prav še toliko ne. Ko ki imel vsaj svojo streho.“

„Ko bi znal še kako drugo delo, razun igrati na harmoniko.“

„Dober bi bil, kaj ne.“

„Kdo pa to pravi? Jaz pravim tako: ko bi znal, ko bi imel . . .“

„Mhm . . .“ In smehljaje so šle od okna, ta ali ona pa je popravljala brez potrebe cvetlice na oknu in skrivaj še enkrat pogledala za godcem, ki je morda med tem že srečno izginil po poti iz vasi.

Vsi so se razveselili, kadar je stopil godec v vas. In godca Kozmo so povsod ljubili. Obdali so ga vselej otroci, ki so hoteli slišati njegovo godbo in celo samosrajčniki so se mu boječe od daleč približali in vpili:

„Ozma, ozma . . .“ Vedeli so, da Kozma ni hud človek, ampak prav prijazen, dasi se malokdaj nasmeje, in vendar so se ga bali in le od

daleč prisluskivali. Kdo ve, zakaj so se ga bali: niti Kozma ni vedel, a bali so se ga.

Tako je bilo vselej, kadar je prišel godec Kozma v dolinsko vas. A danes je bila zima, okna so bila zamrznjena, in nikdo se ni menil zanj, ne mladi, ne stari. No, Kozma se ni menil zato, njemu je bilo ljubše tako. Bil je žalosten. Iskal je tolažbe.

Godec Kozma je obstal pred gostilno, ozrl se sem ter tja kakor v premisleku, ali naj vstopi ali ne, in potem je naglo vstopil. Pred vratmi se je zgostil zrak v mlečnobelo meglo, ki je pa takoj zopet izginila, ko so se vrata zaprla.

V krčmi je bilo živo. Vpitje polprijanih glasov se je mešalo z neujemajočim se petjem zgodnjih pivcev, ki so se grel pri žganju. Zdad pa zdad je prevpil kak močnejši glas druge, a potem je isti glas zopet izginil v občem šumenju množice. Bil je pač predpust s svojimi znanimi posebnostmi, in zunaj je bilo mraz, doma dolgčas, v krčmi pa je bilo gorko in prijetno. Sedeli so okoli peči, govorili o ženitvah in črnili drug drugega.

Kozma je vstopil. Okoli miz je zaorilo glasno čudenje:

„Kozma-a-a? O Kozmaaa.“

Kozma se ni zmenil za nikogar in le pogledal po družbi. Bili so sami iz davnih dnij znani

rod* do današnjega dneva o tem molči. Dvomi-
mimo, če je bila razsodba „Narodu“ vseč, zato
ker o nji molči kakor grob. Nobeden človek ne
ve, zakaj je bil Plantan kaznovan, naj se toraj
stvar pojasni, da bodo vedeli tisti, katere gosp.
Plantan zastopa, pri čem da so.

G. Plantan — pogum! Odkar ste bili ob-
sojeni od upravnega sodišča in se je od proku-
ratorja predlagala celo suspenzija, molčite in ne
povzdignete več svojega glasu. Mi hočemo ve-
deti, zakaj ste bili kaznovani tako občutno.
Priredite ob priliki shod v Novem mestu in po-
jasnite celo afero. Tam boste spoznali, če Vam
volivci še zaupajo. Najboljše pa je, ako nočete
iti po zaupnico, da odložite svoj mandat, potem
se pa daste, kakor Wolf, vnovič voliti. To bode
sijajno zadoščenje za — Vas. Dokler pa molčite,
imamo pa mi, dolenski volivci, čudno mnenje.
Torej, gospod Plantan, pogum!

Dolenski volivci.

O poštenjakih. „Narod“ je razširjal mnogo
neresnic o „Slovenskem vinogradniškem društvu“
in notice o „tihotapstvu“ so postale v „Narodu“
stalne. Nedavno je bilo nekaj ljubljanskih
liberalcev prijetih radi tihotapstva in
„Narod“ — molči. Tak branitelj poštenosti je
„Narod“. Razume se, da bomo mi imena dotičnih
„Narodovih“ pristašev takoj priobčili, kadar koli
se bo „Narod“ zopet upal hinavsko zavijati oči
o „tihotapstvih“. Liberalci naj pometajo pred
svojimi pragi! Takega pometanja imajo za leta
dovolj.

Poštene besede poštenih učiteljev. V
„Slovenskem učitelju“ sta se oglasila dva vplivna
učitelja o sedanjem postopanju „naprednega
učiteljstva“ napram krščansko mislečemu učitelj-
stvu. G. Vinko Vanda, nadučitelj v Veržeju
kliče: „Kdor strelja tja, mora biti pripravljen,
da se strelja tudi nazaj“, rekel mi je nekoč po-
šten slovenski razumnik. To zlato resnico sem
si zapisal globoko v srce; treba bi pa bilo, da
jo uvažujejo vse nasprotujoče si stranke, potem
bi bil boj med njimi dosti bolj premišljen, a tudi
dokaj častnejši. V tem smislu tudi priznavam,
da za nas Slovence res ni potrebno, da se ce-
pimo v toliko strankarskih panog, še manj nam
je to koristno. Je li bila „Slomšk. Zveza“ po-
trebna ali ne, nočem še danes razmotrivati, to
bode dokazala šele prihodnost. Vprašam pa
slededeče: 1. Ali so res vsi udje „Slomšk. Zveze“
nepoštene in nečastne osebe „nižje vrednosti“?
2. So „takozvani“ naprednjaki sami nezmotljivi
in „višje vrednosti“? 3. Imajo le ti sami vsa
načela naprednosti v najemu in so le Slomškarji
nazadnjaki brez pojmovanja naprednosti? 4. Ste
sedanji naprednjaki pripravljeni, kakor ste sicer
že večkrat „trdili“, podpisati pred vsem svetom
program, da ste tudi vi za versko pravno-odgojo
v šoli na narodni podlagi in da hočete to tudi
dejansko izvrševati. Ako se mi dokažejo prve
tri točke in izvrši četrta, potem sem prvi, ki
prizna „Slomškovo zvezo“ kot nepotrebno in

bom prvi, ki ji obrne hrbet. Dokler se pa to ne
zgodí, ostanem svojim dosedanjim načelom in
somišljenikom zvest, ne da bi kedaj psoval na-
sprotnikov.“ — Slovenski pisatelj g. učitelj Ant.
Kosi iz Središča pravi v „Slov. Učitelju“, da
so ga napredni učitelji v „Učiteljskem Tova-
rišu“ napadli, da se je udeležil prvega obnega
zboru „Slomškove Zveze“, dasi ga niti v Ljub-
ljani ni bilo, pravi: Gospodje okrog „Tovariša“,
ki govorite in pišete toliko o stanovski zavesti
in o važnosti sloge med učiteljstvom, zakaj
vendar napadate, ali zakaj pustite, da se napa-
dajo kolegi in kolegije, ki vam ne morejo v
vsem slepo slediti, ki si upajo tudi včasih neko-
liko drugače misliti, kakor mislite vi? Zakaj
rabite v svrhu sramotjenja in pikanja vam ne-
ljubih tovarišev laži, kakor ste to v napadih
na mojo osebo jasno dokazali? Kam ste nas
vendar zavedli? Zakaj ste odmevili v
poslednjih letih liberalnemu mišljenju
do cela drugo smer? Pred kakimi štirimi
leti ste smatrali kolege, ki so živeli in delovali
s pravo za občno blaginjo naroda vneto duhov-
ščino, še „napredni“, a danes po vaših načelih
ni več „napredni“ oni učitelj, ki ni napovedal
brez izjeme vsakemu duhovniku hudega boja.
Še pred tri in pol letom je povodom
„Zavezine“ slavnostne skupščine pred-
sednik Luka Jelenc govoril na ob-
čnem zboru v Ljubljani te-le besede:
„Lepše ne more praznovati „Zaveza“ svoje de-
setletnice, nego da bo mogla z zlatimi črkami
zapisati v svojo kroniko, da ste jo, presvetli
knez in škof, v X. skupščini počastili s svojo
navzočnostjo . . . Kako bi slovensko učiteljstvo
ne šlo z veseljem in navdušenjem na svoje te-
žavno delo, ko vidi da se množe njeni in šoli
toli vplivni prijatelji.“ Ob koncu svojega pozdrava
pa prosi gospod L. Jelenc blagoslova
škofovemu delovanju, rekoč: „Delo
našega ljubega vladike pa naj blagoslovi Bog!“
Vidite gospoda, kje ste bili pred tremi leti, kje
ste pa danes. In stakimi tovariši, ki tako
naglo spreminjajo svoje nazore, naj
bi šlo vse učiteljstvo čez strn in drn?
Saj to ni mogoče.“ — Naj bi vsi slovenski učitelji
resno premišljevali besede teh dveh vpliv-
nih učiteljev, ki gotovo nista „klerikalca“. So-
mišljeniki, dajte te izjavi citati nasprotnim nam
učiteljem!

Najnovejše delo za Tavčarja. Tavčar ni
hišnim posestnikom nič izposloval. Občinski svet
ljubljski mu je sedaj naročil, naj se v državnem
zboru poteguje za to, da naj se sežiganje mrličev
zakonito dovoli. Naj se torej ločimo tudi ob
smrti.

Hribarjeva sodba o dr. Tavčarju je bila v
zadnji seji mestnega zbora jako značilna. On je
kot župan, kot njegov politični pristaš in kot
Slovan izjavil, da kolikor pozna dr. Tavčarja,
ne bi ta glasoval za Žužkovo resolucijo, naj se
črta iz mestnega proračuna svota za nemške šole.

Ta-le beseda „pozna“ je dr. Tavčarja v dno
njegove liberalne duše spekla, zato je takoj planil
po koncu ter protestiral proti takim napadom.
A diplomat Hribar se je izvil ter dal svoji be-
sedi drug pomen. Mi pa razumemo, kakor tudi
g. dr. Tavčar sam besedo v pravem pomenu,
namreč g. Hribar je mislil: dokler je dr. Tavčar
z Nemci v zvezi, ne more glasovati za Žužkovo
resolucijo.

Hribarjeva izjava, da si bo dovolil v eni
prihodnjih sej do obč. svetnikov staviti vprašanje
zaupanja, je velezanimiva. On spoznava, da mu
nekdo raste čez glavo in da nima nikogar, ki bi
ga branil. Zato se ne smemo čuditi, če je Drag.
Hribar dobil dovoljenje za novo tiskarno v Ljub-
ljani. To da misliti!

Hribar in dr. Tavčar. To so te dni libe-
ralci stikali skupaj svoje glave ter se vpraševali,
če je res, kar je „Slovenec“ poročal o zadnji
proračunski debati v mestnem zboru ljubljanskem.
Kar verjeti niso mogli, da bi bilo kaj takega
mogoče, da bi si bila oba „Sokola“ v laseh. Toda,
kdor je nepristransko sodil razmere, je moral
vedeti, da mora priti prej ali slej do razpora
tudi v mestnem zboru. Dr. Tavčar je „der Geist,
der stets verneint.“ Prepričani smo, da, če bi
Hribar rekel, da moramo hraniti, bi dr. Tavčar
rekel, da se mora Ljubljana postaviti kot slo-
venska prestolica, ker je pa g. Hribar za mo-
derno Ljubljano, tedaj je pa dejal dr. Tavčar,
da moramo „šparati“. Mi vsi vemo, kam Tavčar
roko moli.

**Hribar in dr. Tavčar — absolutna na-
rodnjaka.** Zadnja proračunska debata v mest-
nem zboru ljubljanskem je naredila na vse
rodoljubne po deželi najslabši utis. Od dr. Tav-
čarja ki je v zvezi z baronom Schwegelom
sedaj pač ne moremo zahtevati, da bi glasoval
za Žužkovo resolucijo, toda da se je celo Hribar-
Slovan odločno postavil proti resoluciji, to pa,
bodite prepričani g. Hribar tudi liberalci obsojajo.
Oba, sedanji in prejšnji starosta ljubljanskega
„Sokola“, sta se našla pri tej točki v objemu.
In vi liberalci ste včasih, ko ste še lezli na
krmilo, govorili o klerikalni reakciji, o brezdo-
movinstvu, o črni internacionali! O jerum, jerum!
Mi „klerikalci“ znamo take liberalne pojave vse
premalo izrabiti. Vzemimo, da bi bil sedanji
ljubljski mestni zbor po večini klerikalen, in
bi sedel dr. Tavčar v opoziciji, to bi grmelo
besedij čez klerikalno večino, izdajstvo, vse bi
se ji očitalo, in stavimo, da bi pri prihodnjih
volitvah z upitjem o brezdomovinstvu vrgli kle-
rikalce. A mi smo predobro duše! Vi pa ob-
mejni Slovenci, ki obožujete g. Hribarja kot
absolutnega Slovana — dr. Tavčarja itak več
ne — pogledajte, kaka so naši slovenski liberalci
v slovenski prestolici.

Dani se — namreč v mestnem zboru ljub-
ljanskem. Obč. svetnik Lenče je liberalcem po-
vedal par odkritih v obraz. Liberalci previdevajo,
de v boju sè samim „klerikalizmom“ nikamor ne

obrazi. Jernejček, Kokljan, cerkovnik in drugi va-
ščani dolinci in hribovci. Jernejčku so rekli večer
ženin“, ker je bil vdovec, in se je ženil vsako leto,
a vselej podrl.

No, čudeči se glasovi so se glasili močnejše
in močnejše in potem se hipoma zopet pomirili in
nadaljevalo se je isto enakomerno šumenje ne-
prijetnih glasov.

Gođec Kozma se je vsedel k stranski mizi,
poklical je domačega prepaljenca eno mero in po-
gledoval malomarno svoje nekdanje, vedno vesele
prijatelje.

„Kozma pojdi pit, ti Kozma, ki včasih nam
kako zagodeš“, rekel je Jernejček, večni ženin,
„še na mojo svatbo boš prišel.“

„Ho, ho“, zasmejali so se vsi po hiši.

Kozma se je nasmehnil in pil svojo pijačo.
Zeblo ga je zelo, zato je pil hitro in mnogo, za
one se ni zmenil. Po sobi pa je odmevalo njegovo
ime in se ponavljalo po dvakrat in po trikrat.

„Kozmus je moški“, opomnil je cerkovnik,
ki je imel pikro, bodečo besedo in je prepogosto
pomežikaval s svojimi majhnimi očmi.

„Ni čudnega“, pristavil je nekdo.

„Kaj hočemo“, rekli so drugi, „tako je . . .“
in po hiši je začel vladati molk, neprijeten težak.

„Tale nam dušo priveže“, rekel je Jernejček
in kazal na žganje, „in tudi Kozmi jo bo, da ne
bo vedno uhajala, ha, ha . . .“ Vsi so se smejali
in potem so začeli peti tisto pesem:

Povsod sem že hodil,
po ciganskem še ne,
pa gotovo bo moje
cigansko dekle . . .

Jernejček je pel naprej in drugi so pomagali,
potem pa je splošno veselje in šum zopet zavla-
dalo med pivci. Gođec Kozma pa je sedel sam in
pil. Včasih se je tudi on takole veselil, pel je v
isti družbi, razveseljeval, a zdaj se mu ni ljubilo.
Vsi so vedeli, zakaj ne . . .

„Hej, Kozma, ti, Kozma, ki te imam rad“,
začel je Jernejček.

„Kozmus se reče“, popravil je cerkovnik.

„Kaj? To praviš samo ti Kozmus. Kozma se
pravi.“

„Menda jaz vendar boljše vem, kot vi. Kozmus
je edino prav, tako je po latinsko,“ prigovarjal je
zopet cerkovnik.

„Naj bo, kakor hoče, jaz mu pravim Kozma,
kakor smo ga krstili, ker je bil ravno na svetega
Kozma in Damijana dan rojen.“

„Ni res, na Kozmusa ste ga krstili.

„Molči“, rekel je Jernejček in se obrnil proti
gođcu.

„Kozma, kje si pa hodil?“

„Kozmus“, popravil je svojeglavno cerkov-
nik, a Jernejček se ni zmenil za to.

„Doma sem bil“, odgovoril je Kozma.

„Kje doma?“

„Na Petručah, saj sem tam doma.“

„Si, si, to se pravi: samo rojen si tam, a
hiše, domačije, tam nimaš.“

Namesto odgovora je Kozma pil.

„Pa kaj si delal doma!“ vpraševal je oni
dalje.

„Nič.“

„Hm, nič. To je čudno? prepozno si menda
prišel domov.“

„Zakaj čudno?“

„Predpust je.“

„To vem.“

„Ali se nisi ženil?“

„Ha, ha, zasmejali so se.

Kozma ni odgovoril, ampak pil.

Pivci so zopet šumeli, Kozma pa se je zopet
zamislil, in oni ga niso več motili.

Zunaj je bil mrzel februarovski dan, in danes
je tudi mraz. A da čujete povest o gođcu
Kozmu.

pridejo. To je bila prva resnica. Druga je bila, da je liberalni občinski svetnik v liberalnem mestnem zboru povedal, da v Ljubljani raste Nemcem greben. G. dr. Tavčar, ali ne pravite: mea culpa? — Ali si to daste očitati od svojega pristaša? Tretja resnica je pa, da se čudimo, da je imel g. Lenče toliko poguma javno nastopiti.

U bogi stariši! Poroča se nam od raznih stranij, da so profesorji na kranjskih srednjih šolah zadnjo soboto obdarovali dijake z brezštevlnimi dvojkami. Že prej so nam prihajale tožbe, da so nekateri profesorji med letom dijake le preveč jahali, sedaj je pa zadela prava katastrofa uboge stariše. Ponekod ima pol razreda dvojk, zlasti so pritislili osmošolce v Kranju in Novem mestu. Ne rečemo, da bi ne bilo med našo mladino nekaj lenuhov in topoglavcev, ki ne zaslužijo prvega reda, vendar tako lena in zabita pa naša mladina ni, kakor jo slikajo zadnja spričevala. Tudi nočemo dolžiti profesorjev, da delajo po kakem višjem, nam nasprotnem povelju, ko kaznujejo stariše s plačevanjem šolnine in trebijo šolske klopi z dvojkami, pač pa omenimo, da je rastoča profesorska trdosrčnost že začela zelo presedati širšim krogom.

Nekaj za Luko Jelenea. Učiteljsko društvo Krško objavlja v „Naši Slogi“: „Št. 45. — Slavnemu predsedništvu „Zaveze avst. jugoslovanskih učiteljskih društev v Ljubljani“: „Da se ne bi mislilo, da tudi naše društvo molče odobrava pisavo Zavezinega glasila, „Učiteljskega Tovariša“, v kolikor se ista tiče Istre, je to društvo, po toliko brezvspešnih opominih, a izlasti po prekršenju obveze, dane na glavnem zborovanju na Bledu leta 1901, slednjič v svoji odborovi seji dne 21. januarja t. l. sklenilo, da izstopi iz „Zaveze“, kar se s tem javlja na znanje temu slavnemu predsedništvu.“ To so torej posledice, ki gotovo niso v prilog toli potrebni vzajemni organizaciji naših jugoslovanskih učiteljev. Gospodje okolo „Tovariša“ pač niso pomislili, da so z Marchijevim strupenim nožem rezali vezi mej saboj in značajnim učiteljstvom po Istri. E, tudi ostri noži včasih — slabo režejo.

Iz Planine poročajo, da je v tamošnji dolini velika povodenj. Voda reke Unec se vali pri grajskem mostu skoro 4 metre visoko; cesta, ki veže trg z grajščino, je nad 1 meter pod vodo. Ljudje se vozijo le po čolnih, ki jih imamo nad 20. Poštna zveza nad Planino in Rakekom je ustavljena in sedaj dobivajo poštno pošiljatve preko Logatca.

Nov predlog v celjskem vprašanju. „Südsteierische Presse“ beleži nasvet v „Slovenskem listu“, naj bi se v Žalcu ustanovil popolen slovenski gimnazij v odškodnino za vsoprednice v Celju, v Mariboru pa naj bi ostale dosedanje razmere. Mariborski list odklanja ta nasvet, ker Žalec ni središče južnoštajerskih Slovencev ne v kulturnem, ne v gospodarskem pogledu, in ni pravo mesto za gimnazij, ki naj služi celjskemu in brežškemu okraju. Učni zavodi se morajo snovati v centrih, a Celje je središče Spodnje Štajerske. Za osnovo gimnazije v Žalcu ne govori ničesar, razun, če se hoče izogniti nestrpnosti in trmi Nemcev. Taki oziri pa ne smejo odločiti o izbiranju mesta za kakov gimnazij. Zato morajo spodnještajerski Slovenci držati se Celja in morajo ponoviti le znane besede! Tu stojimo, mi ne moremo drugače. Bog nam pomozi.

Smrt vsled padca. Višji poštni kontrolor v Gradcu, Slovenec gosp. Fran Doleneč, je padel dne 11. t. m. na tlaku tako nesrečno, da si je zlomil in prebil kost na nogi. Še bi bila rešitev mogoča, če bi si pustil nogo odvzeti, ker pa se je temu branil, umrl je v bolnišnici dne 14. t. m. Prepeljali so ga v njegov rojstni kraj, v Škofjo Loko. Pokojni je bil jako ljubeznjive nravi in vsikdar značajan narodnjak.

Iz Kostanjevice. Zopet nov grob. V sredo smo izročili zemlji truplo ranjkega gosp. Pavla Hudovernika, c. kr. sodnega pristava, katerega so pripeljali iz Metlike. Gniljiv je bil pogreb! Kdor je poznal blagega Pavla, otrnila se mu je solza iz očesa. Žalostno so odmevali glasovi domače godbe, ki ga je spremljala k zadnjemu počitku. Nehote mi je prišlo na misel, da bo sedaj tesni grob kril v sebi srce blagega Pavla,

ki menda ni imel nobenega sovražnika. Kako tudi! Vsaj on ni bil zmožen, koga žaliti. Z veselimi se je veselil, z žalostnimi je bil žalosten, tako, da se je vsakemu prikupil, kdor ga je natančneje spoznal. V življenju je okusil marsikatero britko uro. Bolezen ga je zadnje leto hudo mučila, dokler ni nagloma podlegel. Čuditi se mora vsak, da je bil kljub svoji boleznitako vztrajen v spolnovanju svojih dolžnostij. On je bil tista častna izjema izmed izobražencev, kateremu ni trebuh Bog, ampak se je zavedal in svoje življenje tudi tako uravnal, da človeku ni mogoče prejeti na zemlji plačila za trud življenja, ampak še le onkraj groba. Natančno je spolnoval zato vse svoje verske dolžnosti. Kaj je bilo njegovo hrepenenje zadnje uro, po sv. popotnici drugega, kakor izraz globokega verskega prepričanja. Skušnja nas uči: kakoršno je življenje, taka je smrt. In pri dobrem g. Pavlu se je to zopet uresničilo. Z Bogom združen je zapustil solzno dolino in se preselil v srečno večnost. Kako zelo so veljale njemu lepe besede nagrobne pesmi: „Nad zvezdami zdaj blaga duša biva!“ V tolažbo nam prijateljem, sorodnikom, zlasti pa žalosti potrži soprogi ranjkega Pavla naj bode v tolažbo: „Da vid' mo v raj u večnem se, nad zvezdami!“

Grozen čin blaznega. Blazni Karol Koračin v Mokronogu je s sekiro ubil tesarja Josipa Gorenjca. Blaznež je divje sukal sekiro in se smejal. Čudno, da niso Koračina spravili v blaznico, ko je vendar znano, da je Koračin silen in nevaren.

Laška skrb za Romune v Istri. Deželni zbor istrski je svoječasnno sklenil ustanoviti v Sušnjevici romunsko šolo. Ker dež. šol. svet še ni odgovoril na ta sklep, so urgirali odgovor. — Kako so nagli za peščico „Romunov“ in kako počasni za najvitalniše potrebe slovanskega prebivalstva Istre.

Sv. birma in kanonična vizitacija. I. V Ljubljani: 1. V ponedeljek 7. aprila pri sv. Petru; 2. v torek 8. aprila vizitacija pri sv. Jakobu; 3. v sredo 9. aprila vizitacija v Trnovem; 4. v četrtek 10. aprila vizitacija pri očetih frančiškanih quoad curam animarum. 5. v sredo 21. majnika vizitacija stolne cerkve; 6. v četrtek 22. majnika vizitacija stolnega kapitelja; 7. v petek 23. majnika vizitacija curiae episcopalis. — II. V dekaniji Trebnje: 1. V nedeljo 4. majnika v Trebnjem; 2. v nedeljo 11. majnika v Št. Rupertu; 3. v ponedeljek 12. majnika vizitacija podružnic šentruprskih; 4. v torek 13. majnika v Mokronogu; 5. v sredo 14. majnika pri sv. Trojici; 6. v četrtek 15. majnika v St. Janžu. — III. V dekaniji Radovljica: 1. Na praznik presv. Trojice 25. majnika v Radovljici; 2. v ponedeljek 26. majnika v Ljubnem; 3. v torek 27. majnika na Ovsišah; 4. v sredo 28. majnika v Kropi; 5. v soboto 31. majnika na Bohinjski Beli; 6. v nedeljo 1. junija na Bohinjski Bistrici; 7. v ponedeljek 2. junija v Srednji Vasi; 8. v torek 3. junija na Koprivniku; 9. v sredo 4. junija v Gorjah; 10. v četrtek 5. junija v Zaspem; 11. v petek 6. junija v Gradu; 12. v soboto 7. junija v Lescah; 13. v sredo 11. junija v Beli Peči; 14. v četrtek 12. junija v Radečah; 15. v petek 13. junija v Kranjski Gori; 16. v soboto 14. junija na Dovjem; 17. v nedeljo 15. junija na Jesenicah; 19. v ponedeljek 16. junija v Rovtah; 19. v torek 17. junija na Koroški Beli; 20. v sredo 18. junija na Breznici. — IV. V dekaniji Idrija: 1. V nedeljo 22. junija v Idriji. — V. V dekaniji Kranj: 1. V nedeljo 31. avgusta v Tržiči; 2. v nedeljo 7. septembra v Besnici; 3. v ponedeljek 8. septembra v Kranju; 4. v torek 9. septembra v Naklem; 5. v sredo 10. septembra v Dupljah; 6. v četrtek 11. septembra v Podbrezjah; 7. v petek 12. septembra v Lescah (dekanija Radovljica); 8. v soboto 13. septembra v Kovorji; 9. v nedeljo 14. septembra v Kr.žah; 10. v nedeljo 21. septembra v Smedniku; 11. v ponedeljek 22. septembra v Mavčicah; 12. v torek 23. septembra v Šmartinu; 31. v sredo 24. septembra vizitacija pri sv. Joštu; 14. v četrtek 25. septembra v Predvoru; 15. v petek 26. septembra v Goričah; 16. v soboto 27. septembra na Trsteniku; 17. v nedeljo 28. septembra v Crkljah; 18. v ponedeljek 29. septembra vizitacija Crkljanskih podružnic;

19. v torek 30. septembra na Šentjurski Gori; 20. v sredo 1. oktobra v Kokri; 21. v četrtek 2. oktobra v Zapogah; 22. v nedeljo 5. oktobra v St. Juriji.

Ljubljanski meščanski godbi ni hotel obč. svet ljubljanski dovoliti za tekoče leto nobene podpore. Menda nima dovolj denarja.

Novo pokopališče v Ljubljani se prične graditi še letošnje leto.

Vpokojen je mestni župnik in dekan v Kamniku preč. g. Janez Oblak.

Volitve v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico. Za volitve v to skupino, ki se brzkone vrše v prihodnjem mesecu, so dogotovljeni imeniki volivnih upravičencev in bodo razporejeni od 20. t. m. do vštetelega 5. marca v Ljubljani pri mestnem magistratu, v okrajih zunaj Ljubljane pa pri davčnih uradih. Ondi je na vpogled tudi volivni red. Ugovori se podajo lahko pismeno ali ustmeno. Volivci, ki imajo volivno pravico v več kategorijah, so vpisani v imenik kategorije, v kateri vplačujejo višji davek.

Odbor godbe prostovoljnega gasilnega društva v Kranju se vsem čestitem podpornikom in prijateljem godbe najtoleje zahvaljuje za mnogobrojni obisk in preplačila veselice prostovoljnega gasilnega društva v Kranju, katere čisti dobiček je bil namenjen godbeni blagajni, ravno tako se zahvaljuje vsem dosedanjim in mnogoštevilno novo pristopivšim častitim podpornikom za blagohotno podpiranje in naklonjenost godbe.

Drobne novice. Na Vrhniki nameravajo zgraditi vodovod. Stroški so proračunjeni na 88.000 kron. Poljedelsko ministerstvo je dovolilo 4 odstotni prispevek, torej 35.200 kron. — Zmrznila je v gozdu pri Št. Vidu 76 letna Marija Čeč iz Velikega Ubeljskega. — Roparja Lovro in Janeza Brvarja so zaprli. Oropala sta posestnika Jakoba Urankarja iz Hrastnika v brdskem okraju. — Umrl je v Metliki v nedeljo zjutraj ondotni sodni pristav g. Pavel Hudovernik. Umrl je nagle smrti. Bil je eden izmed števila onih redkih izobražencev, ki še vestno izpolnujejo svoje verske dolžnosti. — Tukajšnji trgovec g. F. Urbanec je kupil stavbeni prostor g. Vilharja in g. Accetov ob vogalu Frančiškanske ulice in Marijinega trga skupno za 48.428 K. G. Urbanec bo ondi zgradil trinadstropno poslopje ter v pritličju in v prvem nadstropju naredil veliko trgovino (Waarenhaus). — Knez in kneginja Windischgrätz sta 10. t. m. dospela v Aleksandrijo in še isti dan odpotovala v Kairo. — Novo izvirno slov. dramo g. F. S. Finžgarja „Divji lovec“ bodo predstavljali na slovenskem gledališču meseca marca. — Gospa Borštnik-Zvonarjeva je od hrvaškega narodnega gledališča v Zagrebu nenadoma odpuščena, ker ni hotela prevzeti neke mimične uloge v — baletu. — Županom v Šiški je bil izvoljen g. J. Vodnik, podžupanom pa g. Pogačnik.

Liberalci propadli so pri občinski volitvi v Štjaku. Katoliška narodna stranka si je priborila vseh 18 odborniških mest. — V Prevaljah je proti nemškim liberalcem pri občinskih volitvah zmagala kat. narodna stranka!

Iz Brd. Letošnja zima nam dela strah, ker skorej neprenehoma lije dež, ki zadržuje kmetovsko delo in ovira razprodajo lanskih pridelkov, zlasti rebule, te izvrstne pijače, katera ozdravlja zvižaje in obžaluje snubače, če se po meri zavživa. — Bog daj jasno. Tri poroke na en dan so nekak važen dogodek, ker so sprijaznile „klerikalce“ in „liberalce“ — Na mnogo let!

Odvetnik v Pliberku na Koroškem, dr. Martinek se preseli v Celovec. S tem bo izpraznjeno odvetniško mesto v narodnem okraju. Pliberški okraj šteje 22.000 prebivalcev in ima odvetnik prav ugodno mesto. Notar je Slovenec. Za koroške Slovence bi bilo jako velikega pomena, ko bi se tu naselil slovenski odvetnik. Ali bi ne bilo to hvaležno polje za one, o katerih se govori, da imajo „organizatoričen talent“.

Hranilnica in posojilnica v Tržiču, reg. zadruga z neomejeno zavezo. (Računski sklep za prvo upravno leto 1901.) Posojilnica je deležna vseh postavnih olajšav, ter je član „Gospodarske

zveze* v Ljubljani, registrovane zadruge z omejeno zavezo. Tekom prvega poslovnega leta je pristopilo 55 zadrušnikov. Hranilnica in posojilnica v Trzinu torej šteje s sklepom računskega leta 55 članov. Hranilnih knjižic se je izdalo tekom leta 145, uničile so se 4, obstoji torej 141 knjižic. Povprečna vrednost jedne knjižice je 446 kron 39 h. Hranilne vloge so so vložile 291 krat, vzdignile po 31 krat. Hranilnih vlog se je vložilo 65.948 kron 96 h, vzdignilo se je 4.059 kron 57 h. Tedaj se je več vložilo 61.890 kron 39 h. Kapital. obresti koncem rač. leta 1191 kron 91 h. Torej stanje hranilnih vlog sklepom rač. leta 63.082 kron 30 h. Posojil se je dalo 37 v znesku 31.510 kron. Vrnilo se je 8 posojil (3 popolnoma) v znesku 3431 kron. Posojil je koncem leta bilo 28.079 kron. in sicer 24 proti poroštvu v znesku 14.420 kron, 10 na vknjižbo v znesku 13.659 kron. Posojila na vknjižbo se dovolijo samo proti amortizaciji. Čistega dobička je 233 kron 90 h. S tem se ustanovi rezervni zaklad. Načelstvo je imelo tekom računskega leta 36 sej, nadzorstvo je pa trikrat pregledalo knjige in blagajnico. Promet v računskem letu je bil naslednji: sprejemkov 86.108 kron 86 h, izdatkov 83.610 kron 63 h. Skupaj 169.719 kron 49 h.

Strašna nesreča v Sesljanu. V torek sta nakladala mino delavca pri podvzetju: Fakanoni, Galimberti in Piani. Pri nakladanju se je vžgala sama ob sebi ter podsula nakladalca. Jeden se imenuje Franc Kovačič iz občine Kal, in drugi pa Josip Pavčič iz Postojne. Prvemu je odnesla prsa, trebuh ter desno roko, drugemu pol glave, del pete ter zlomilo hrbet. Odnegli so ju v mrtvašnico v Mavhinje. Pogrebli so jih v četrtek popoldne.

Nove ustanove na Goriškem. V Gorici se je ustanovilo društvo „Narodni sklad“. Želeli bi, da bi nam osnovec javili kaj konkretnega o bistvu in namenih tega novega „naprednega“ društva. Na svečnico je zboroval komite za osnovec vinarskega društva za Goriško. Ustanovni kapital bo znašal 60.000 kron v 3000 doneskih, po 20 kron jeden. Člen ne sme več svot vplačati nego 50, vstopnine je 2 kroni. — Društvo bo imelo svoj sedež v Gorici ter ne more prenehati pred petimi leti. Vsa reč je v laških rokah.

Razne stvari.

„Nazadnjak“. Ves glasbeni svet je poln hvale o priprostem frančiškani P. Hartmanu. Le-ta frančiškan je obrnil nase pozornost vseh glasbenikov s svojo skladbo „Sv. Frančišek“. To skladbo je dirigiral P. Hartman v Petrogradu, sedaj pa poje pod njegovim vodstvom to veličastno skladbo velik zbor na Dunaju. Pri vsakem koncertu je natlačena dvorana. Koncerta se je vdeležil tudi cesar s svojimi dvorjani.

Junak v duhovniški obleki. Kaplan v Slade na Nemškem se je drsal, ko je iz daljave slišal klice na pomoč. Hitel je na mesto, od koder so prihajali klici in videl je potapljalčega se dečka. Ker je bil led preslab, da bi ga ondi držal, skočil je za dečkom z drsalkami in površnikom, zagrabil je dečka ter ga držal po konci, do vratu tičeč v vodi toliko časa, da je prišla pomoč.

Judje na Dunaju. Leta 1900 je imel Dunaj 1.648.335 prebivalcev in med njimi je bilo 146.136 judov. — Leta 1890 je bilo judov za 34.136 oseb manj. Leta 1900 je bilo 1570 judov zapisanih na visokih šolah na Dunaju in na tehnikih ravno tam jih je čez 500. Na gimnazijah je študiralo le 1810 judov in realke je obiskovalo istega leta 1171 judovskih dijakov.

Knez Oto Windischgrätz. „Hlas Naroda“ piše: „Kakor se čuje je bila vrla Groebova na kral. vinogradih vzeta v najem za 3 leta in najemnina znaša 40.000 gld. Od 15. aprila 1902 bo baje tukaj knez Oto stanoval in sicer trajno. Vila ta je bila sezidana leta 1870 in je veljala do pol milijona gld. Ima veliki vinograd in na vrtu umetno narejeno duplino. Razun tega so lepi hlevi, kjer je prostora za 6 konj in 60 krav. Prestolonaslednik Rudolf je enkrat hotel kupiti to vilo; toda Groebe je rekel: „kar se dopade

prestolonasledniku, imam tudi lahko jaz!“ Ta gospodar pa je že umrl in tudi soproga. Vila je bila sedaj lastnina Groebovih dedičev.

Statistika avstrijskih srednjih šol. Ministerstvo za uk in bogočastje je izdalo statistiko srednjih šol za leto 1901/2 in potej je v Avstriji 215 gimnazij in 107 realnih šol. Prve šole je obiskovalo 72.476, druge 38.412 dijakov. Na Češkem je 62 gimnazij in 34 realk, na Moravskem 30 gimn. in 26 real. šol, Slezija ima 7 gimn. in 4 realke. Država je vzdrževala 160 gimn. in 71 realk, fondi 3 gimn. in 1 realko, privatne osebe 9 gimn. in 3 realke, škofje 4 gimn., redovi 13 gimn. Podučevalni jezik kar zadeva, je bila nemščina na 113 gimn. in 65 real., češčina na 50 gimnazijah in 31 realkah, polski jezik na 28 gimn. in 7 real., rusinski jezik na 3 gimn., srbski in hrvatski jezik na 5 gimnazijah in 1 realki. Utravističnih srednjih šol, kakor vsi slovenski narodi skupaj, dasiravno so v Cislajtaniji odločno v manjšini.

Lepo delo našega rojaka. Naš rojak g. J. Okič, urednik „Kneipp Blätter“ v Worishofenu je izdal krasno delo, potovalni roman „Der zehnte Bruder“ (Deseti brat) katerega je po lastnih doživljajih sam spisal. Prvi del, ki se bavi z zanimivimi dogodki na Balkanu obsega 300 strani. Nikomur ne bode žal, kdor si to res vse-skozi zanimivo knjigo, polno interesantnih dogodkov naroči.

Dobro meso — po ceni. Iz Čikage prihaja naslednja vest: Prav pomenljivo pomoto je napravil v tukajšnjih klavnih nek paznik, ki je po svoji nepredvidnosti zaklal celo čedo dragih Gallway goved, ravnokar inportovanih iz Škotskega za državno poskuševališče v Ames. Razkosano meso teh goved so potem razpečali in prodali kot navadno govedino, dasi je bilo vredno 3 dolarje funt. Pomota se je našla šele po preiskavi kam so se govedi izgubile. Treba bo sedaj inportovati novo čredo iz Škotskega.

Začetek univerz. Najstarejše univerze so v Parizu, Belognji in v Palermu. Po teh je ustanovil Karol IV. l. 1348 univerzo v Pragi, ki je sedaj razdeljena v češko in nemško. Po tem pridejo po starosti na vrsto nemške univerze. Ena najstarejših pa je v starem veku Oske (Goeske) v Aragoniji, katero je ustanovil l. 80 pred rojstvom Krtstusovim rimski pretor Šestorij. Tukaj je študiral baje tudi Senaka. V istem času, tedaj pred Kristusom je bila postavljena tudi univerza v Valenciji.

Revščina v Galiciji. Pod tem naslovom je izdal Stanislav Sčepanovski, poljski narodnogospodarski pisatelj, knjižico o razmerah v Galiciji. Na podlagi statističnih podatkov dokazuje da umira v Galiciji na lelo 50.000 ljudi od lakote in 70.000 ljudi se izseljuje, da bi ušli smrti od lakote. — V Galiciji derejo judje.

O Indijancih. Iz Amerike se piše: Indijanski komisar je dobil novo misel in na podlagi te misli je izdal na vse agente indijanskih rezervacij ukaz, da se morajo vsi Indijanci ostriči, da si ne smejo več barvati lica in da ne smejo več plesati. — No, vidite, kako gre hitro s civilizacijo naprej!

Smrt vsled kihanja. Iz Taylorville v Ameriki se nam piše: Čudna bolezen je napadla neko Miss Sarah Mackey v tem mestu. Celih zadnjih deset dni že neprenehoma kiha. Danes pa je v eni uri in 15 minutah kihnila celo 700krat po dejanskem štetju. Pričela je že kazati znake hude slabosti, in vsi poskusi zdravnikov, da vstavijo kihanje, so bili brezuspešni. Pravijo, da bo morala umreti, ako ne bo pomoči.

Velika Notre Dame katedrala v Parizu je sedaj v zimskih mrzlih dneh prav udobna. Napravili so namreč v nji velik modern aparat, ki greje vso notranjščino. Pri tem delu pa so zadeli na novo grobelj pod cerkvijo, v kateri so našli truplo kardinala Guibert-a in drugih cerkvenih dostojanstvenikov iz 17. stoletja.

Osem jih zgorelo. V Bostonu je izbruhnil pred par dnevi v neki hiši ogenj, v kateri so stanovali večinoma Italijani. Kot posledica jih je osem mrtvih, trije težko opečeni, trije hudo poškodovani vsled skoka skozi okna, ostali pa več ali manj poškodovani. Zgoreli so štirje moški, tri ženske in jeden otrok.

Na Dunaju so postne pridige v 85. cerkvah. V eni cerkvi je poljska, v eni ogerska in v eni francoska pridiga; pridige v češkem jeziku ni. Med pridigarji jih je 24 s slovanskimi imeni.

Iz šole. Katehet: „Mihec, povej mi ime kakega krivoverca!“ Mihec ne ve. Katehet (pomaga): „No, n. pr.: Martin“ — Mihec: „Martin Krpan!“

OBRTNI VESTNIK.

Urejuje Ivan Kregar.

Črevljarska razstava v Gorici. Črevljarski tedenski tečaj pri trgovski in obrtni zbornici je končal razstavo, ki je bila otvorjena v nedeljo in je bila odprta dva dni. Razstava je zadovoljila vsakogar od mnogoštevilnih obiskovalcev. Risarije, rezani nadplati in dovršeni izdelki za vsakovrstne noge, normalne in z vsemi možnimi pokvekami, so res lepo delo. Krasen vspeh v 6 tednih. — Žal, da od 22 obiskovalcev sta bila le dva Slovenca, brata Benedetiča, ki sta se odlikovala. Škoda bo očitna za tiste, ki se niso udeležili tega tečaja.

Amerika bila je pred kratkim glavni trg za razpečavanje evropskih osobito angleških in francoskih industrijalnih izdelkov. V zadnjem času pa kažejo vsa znamenja, da postane obratno. Američanska industrija povspela se je na vrhunec, evropska ji ne more slediti. Severna Amerika izdelava veliko več, nego potrebuje, išče si svetovnih trgov. Previdno pa sigurno stopa američanska industrija s svojimi izdelki ne samo na evropske marveč na trge celega sveta. Leta 1880 začeli so severni Američani svoje kmetijske izdelke po svoji izborni organizirani kupčiji in zboljšanimi prometnimi sredstvi, v večjem številu po celem svetu razpošiljavati. Žito, moka, koruza, klavna živina, mast, slanina in sadje izvozijo iz američanskih pristanišč na Angležko. Združene države severne Amerike preskrbe Angležko z dvema tretjinama živeža. Američanska konkurenca odtrgala je evropskim kmetijskim pridelkom najvažnejši trg. Umevno je, da so od Angležke odklonjeni evropski pridelki zgubili vrednost in padli v ceni. Od istega časa poslabšal se je zdatno položaj evropskega kmetijstva. Nastal je politično kupčijski preval in čuli so se glasovi po obrambeni colnini. Nastalo je veliko obrambeno carinsko gibanje in prav sedaj misli Nemčija na zvišanje colnine. Poskusilo se je že večkrat za evropske kmetijske pridelke pridobiti Angležko in sploh zahodno Evropo, a zaman. Američanski kmetijski pridelki slove znatno nad evropskimi. Američani pa niso zadovoljni s to zmago, marveč ravnokar napravljajo napad na našo evropsko industrijo v večjem okviru. Deloma se je to Američanom že posrečilo. Imajo že razne svetovne trge v svoji oblasti, trgi, koder je še pred kratkim evropska industrija pošiljala in razpečavala svoje izdelke. Severna Amerika se je pri pridobitvi premoga, železa in jekla povspela na najvišjo stopinjo sveta. Amerika že sedaj pridobi eno tretjino premoga pridobljenega na celem svetu. Tudi s premogom preplavlja Evropo, posebno Francosko, Špansko in Švico. Laška država napravila je pogodbo z Združenimi državami severne Amerike za premog. In ravnokar hočejo združene države napraviti posebno brodovje za prevažanje premoga, da ga bodo lažje ceneje prodajali. Nedavno je priobčil angleški kupčijski urad statistiko, iz katere so razvidne povprečne cene angleškega nemškega in američanskega premoga. Leta 1900 stala je tona (10 meterskih stotov) premoga na Angležkem 5:50 gld. v zlatu, na Nemškem 4:50 gld. v zlatu in Združenih državah severne Amerike 2:75 gld. v zlatu. Razloček se jasno kaže. Glavni izdelek severne Amerike je tudi jeklo in že sedaj ga Združene države več producirajo, nego vsa Evropa. Pri izdeljavi strojev in ladij je glavna snov jeklo. Prvo lokomotivo je znašel Anglež, prve stroje pošiljali so v Ameriko Angleži. Američani učili so se na Angležkem in danes pošiljajo Združene države severne Amerike jeklo, lokomotive in stroje na Angležko. Američani pošiljajo in grade železne mostove v Ugando in sploh v Afriki in v Rangoon v

vzhodni Aziji. Pri zgradbi železnice v Mandžuriji rabil se je izključno skoraj ves material Združenih držav Severne Amerike. Stroji, lokomotive, razni vozovi, parbrodi, kateri vozijo po velikih rekah Amur in Silke so američanski industrijski izdelki. V zadnjih letih odplule so vsak teden dve ladije napolnjene z različnimi američanskimi stroji, namenjeni za Rusijo iz pristanišč, Filadelfija in Baltimore. Leta 1900 se je skupno čez en milijon ton severno američanskega materiala za železnice na Rusko uvozilo. Na Kineškem je ravno ista, ne Evropejci, marveč Američani bodejo imeli glavni dobiček, kajti tudi tam si pridobivajo američanski izdelki čim dalje trdnejša tla. Američani ustanovili so v zadnjem času tudi veliko tekstilnih tovarn. Leta 1898, 269 leta 1899, 299. in leta 1900 551 tovarn, največ za bombaž pa tudi za volno žido in druge podobne izdelke. Tudi so pa še iz nagizdnim konfekcijskim in lepodiščim blagom prekosili Francoze. Francozi so bili na te svoje izdelke ponosni, misleč, da jim ostane vedno privilegij. Evropski sladkor imel je glavni svetovni trg v Ameriki, vendar v ne predolgem času bodejo Američani tudi s tem izdelkom preplavili Evropo. Ta velikanski prevrat na polju industrije severno američkih Združenih držav je delo par desetletij. V letu 1860 se je izvozilo industrijskih izdelkov iz severne Amerike za 80 milijonov gid. v zlatu, leta 1890 za 300 milijonov in leta 1900 za 860 milijonov goldinarjev v zlatu. Uvoz iz Evrope pa pada od leta do leta. Američani so najpreje zaprli in zapirajo evropskim izdelkom mejo in kakor so na polju kmetijstva postali svetovni gospodarji, tako se bo zgodilo tudi na polju industrije. Glavni trgi, za razpečevanja evropskih industrijskih izdelkov Australija in Japan vzeli so že Američani v zakup in prepravljajo s svojimi izdelki, kateri v kratkem izpodrinejo evropske popolnoma. Vse to Američanom omogočujejo najnovejša tehnika in pa veliki kapital, ki združuje vsa podjetja v družbe — truste. Angleži so vse to uvidili, kjer se pa drugače ne morejo pomagati, klicati so začeli, naj se vsi, ki so angleškega pokolenja, združijo in varujejo drug drugega. Američani se na ta oklic gotovo ne bodejo ozirali, sli bodo sami zase pot mirno naprej.

Skladišče za meso. nameravajo zidati Denverski kapitalisti. V kratkem bodo začeli z zidanjem. Kapital mora znašati 1 milijon dolarjev in prvo poslopje bo stalo 250.000 dolarjev.

GLASNIK.

Pogovor dveh idrijskih rudarjev.

Zopet sta se pogovarjala tovariša rudarja in razmotrivala vsak iz svojega stališča vse ono, o čemur se je pisalo v našem mestu zadnje dni. Pristaš liberalne stranke, ali kakor ga „Jednakopravnost“ imenuje „najbolj izobraženi delavec“ je prvi začel.

N. Si li bral v našem listu, da so pri naši stranki gospodje, ki imajo celo maturo, to je skušnjo čez vso gimnazijo?

M. („manj izobraženi rudar“, pristaš katoliške stranke) Da bral, in veš kaj smo rekli čitajoč isto hvalisanje? Kdo ga je pa vprašal o tem? Čudna taka matura, ki še toliko ne pomaga, da bi se mestni račun brez pomote sestavil. Če se kedo kar za 920 kron zmoti, si daje s tem slabo spričevalo. naj še tako kliče svojo maturo na pomoč. Pri našem konsumu moramo napraviti vse večji račun, predložiti vse višji gosposki, pa ne sme biti in je tudi ni pomote, a zato se vendar še ne bomo hvalili, da smo Bog ve kako učeni!

N. No, kaj češ? Zinoti se lahko še tako učen človek. Kaj boš precej obsojal?

M. Jaz ne obsodim nobenega. Le bahajne mi je zoprno.

N. Vidiš, pa matura da tudi pravico, da poprašamo še dalje. Saj si bral, da smo očitno pozvali naše cerkveno predstojništvo naj pove, kam se spravlja denar od zvonjenja pri pogrebi. Ni mala svota. 4000 kron znaša na leto!

M. Vidiš v računih nimate sreče. Saj se vam je povedalo, da vsi pogrebni stroški zna-

šajo na leto 2912 kron 14 h in v teh je le mala svota za zvonjenje. Torej zopet tu ste se za več, kot tisoč kron zmotili. Prijatelj, ako znate s svojim denarjem tako slabo računati, kakor s tujem, ste prav slabi gospodarji!

N. Nič se mi ne umikaj! Zakaj se pa račun o tem denarju javno ne položi? To hočemo vedeti.

M. Le poslušaj, boš takoj zvedel. Najprvo naj bi vaši gg. skrbeli, da se tudi vse naročeno zvonjenje res plača, potem naj še le kličejo: z računi na dan! Kako osrameteni bi bili, ako bi se v javnem računu bralo kaj je ta ali oni liberalček vse naročil pri pogrebu, a potem pozabil plačati! Vidiš, da vaši gg. s tem slabo skrbijo za svoje somišljenike, ko zahtevajo javen račun.

Drugič, tovariš moj, je vse drugače s cerkvenim računom, kakor z mestnim računom. Saj se še spominjaš na oni čudni slučaj. Gg. Goli, Vogelnik in občinski svetovalec Šepetavec so bili izvoljeni za pregledovalce mestnega računa. Kako občinski svetovalec pride do te časti, da je tudi pregledovalec računa, je menda samo v Idriji mogoče. On naj pregleduje svoj račun! Prva dva gg. računa nista potrdila, ker sta imela obilo pomiseljkov, a občinski svetovalec Šepetavec pa stavil predlog računi naj se kar odobre. Predlog je bil sprejet in bilo je mir.

Dragi moj, cerkveni račun ima pa vse drugo pot. To mi dobro vemo, saj so toliko let sestavljali račun ključarji, ki so bili rudarji ali pazniki še le dve leti sem, sestavlja račun g. dekan sam. Vidiš, tu se ne da nič na glasovanje, ali naj se sprejme ali ne, naj se račun obobri ali zavrže. Cerkvni račun se od več oblasti natanko pregleda in prizanesa se niti za vinar. Vsaki izdatek mora imeti priloženo pobotnico, vsi dohodki morajo biti zabeleženi. Račun najprvo pregleda tukajšna direkcija, ker je namestnica patrona in ker prispeva za letnim doneskom k cerkvenim stroškom, ko ga je ta odobrila, se pošlje škofijstvu, ki ga zopet natanko pregleda, in ta ga slednjič odda še deželni vladi. Vidiš, tako ta cerkveni račun z vsemi dohodki in stroški javno položi. Tu pa, kakor je rečeno, se nič ne glasuje ali sprejme, ali ne, temveč s svinčnikom ali s peresom v roki se sledi vsaki postavki je li vse v redu ali ne.

Kako točno se ti računi delajo spoznaš iz tega, da so cerkveni računi za pretečeno leto 1901 že od naše direkcije že odobreni, tedaj že davno vse v redu, med tem ko pri občini še nismo nič slišali so li že sestavljeni, ali predloženi, če tudi mrgoli pisarjev po občinski pisarni. Spoznaš iz tega, da bi bilo veliko boljše za gg. okoli „Jednakopravnosti“, naj bi rajši sami svojo dolžnost storili prej, kakor gredu drugega opominjevati na njegov posel, ki ga pravočasno zvršuje.

N. Saj ne pravimo, da svoje dolžnosti ne store, mi le vprašamo, kam se dene denar od zvonjenja?

M. Kam pa dene župan denar, ki ga na davkih plačujejo posestniki kot občinska doklada? Kaj ne plačujejo s tem mestne potrebščine? Tako je tudi pri cerkvi. Ona malenkost, ki se nabere od zvonjenja pri pogrebi, se skaže v računu kot dohodek in sicer ne vinarja več, ne manj, kakor se je res uplačalo. Toliko je cerkveno predstojništvo galantno, da onih, ki naročajo vse po velikem pri pogrebu, a ne plačajo, ne zabilježi v računu in zato bi mu morali biti ravno liberalci hvaležni.

Da pa imaš le mali zgled ti povem, kar sem slišal od naših ključarjev. Lansko leto se je moralo pri enem zvonu nekaj popraviti. Samo v cesarski kovačiji je bilo zato 24 kron 90 h za železo in delo, še enkrat toliko pa se je moralo plačati preteklo leto za popravo le pri enem zvonu, da bosta oba zvona skupaj prizvonila v petih letih. Veš li sedaj, v katero mavho se spravlja?

N. Vem že, a kdo bode našim gospodom zameril, če se pobrigajo še za druge zadeve, saj veš kak čas je sedaj. Moderno je, pravijo. in in dobro malo udrihati po duhovnikih. Oni so preveč „v temi“, pa se boje, da bi tudi kaj cerkvenega denarja ne spravili v temo.

M. Povedal sem ti že, da cerkveni računi za pretečeno leto so že zdavnej na svitem, med tem, ko ravno občinski še plavajo v temi, vsaj do sedaj jih še ni bilo na pregled. Veš li kaj smo se menili še ko smo brali o malhi, v katero se spravlja pogrebina? Radovedni smo kam bodo šle pa one kronce, katere so se revežem odtegnile ob novem letu. In možak je še pristavil, da bode v občinskem računu za eno zadevo posebno pazil. Rekel je: pri duhovnikih hočejo biti tako natančni, ali hočejo biti tudi pri sebi? Če duhoven pri pogrebu ne dela, pa nič plačila ne dobi. Če sta le dva pri spremstvu sta le dva plačana, tretji ne. G. zalagatelj našega lista je bil lansko leto mesec dni izven Idrije, toraj takrat za našo občino ni nič delal. Bo li vzel za isti mesec tudi plačilo iz mestne blagajne, ali ne?

N. Vi ste preveč sitni, kaj mahate na okoli?

M. Kaj pa hrbet nastavljate? Ste sami krivi, če vas kaka bunka radi tega preveč zaskeli.

N. Le pojva raji v rov na delo, drugače bova se še sprla.

M. Nu, nu, le! — S tem je bil pogovor končan.

Delavske drobtine.

Naše delavsko tajništvo ima te dni polne roke dela. Vsak dan, lahko trdimo, napravi nekaj stotin potresnih prošenj kmečkim posestnikom. Tako delavsko tajništvo ne more biti kos svojemu namenu med delavstvom. Želeti je torej, da se glede potresnih prošenj dobi način, ki bo delavsko tajništvo oprostil od tega dela in mu dal prost čas za organizacijo mej delavstvom.

Užitniški pazniki ljubljanski. Bilo je necega lepega večera v občinskem svetu ljubljanskem. Mi, ki iz visočin na galeriji krasne ljubljanske mestne dvorane opazujemo „delovanje“ občinskega sveta ljubljanskega, smo napeli ušesa. Vzdignil je roko nekdanji naročnik „Glasnikov“ g. dr. Ivan Tavčar v znamenje, da hoče v svoji „ponižnosti“, katero tako ljubi, da jo v svojih govorih vedno povdarja, nekaj povedati. Zlobni jeziki pravijo, da je Tavčar vedno slabe volje, kadar se vozi z lova v Ljubljano, zakaj, tega ne vemo natančno. In dr. Tavčar je v občinskem svetu pripovedoval občinskim očetom dogodek iz lovskega življenja, dogodek, pri katerem so se poslušalcem na galeriji ježili lasje. Pravil je, da je pripeljal zvečer iz lova do tržaške mitnice ustreljenega zajca, katerega mu pa v službi stoječi užitniški paznik ni pustil peljati v mesto. (Paznik na mitnici je ravnal le po predpisih, ki morajo biti za vsacega, tudi za dr. Tavčarja enako veljavni. Napad Tavčarjev na mitničarje ni bil opravičen in radovedni smo ako bo užitniški urad tožil Tavčarja radi neopravičenih njegovih izrazov. Opomba uredništva.) Akoravno imeta gospoda dr. Ivan Tavčar in naš oče župan gospod Ivan Hribar svoje strankarske prepirečke med saboj, bila sta v tem vprašanju takoj jedina in je gospod župan sam pričel ne jako laskavo govoriti o mitničarjih. Na nas je ta prizor v občinskem svetu storil nad vse mučen utis! Gospoda dr. Ivan Tavčar in Ivan Hribar, oba sta se povzdignila iz navadnih kmečkih stanov toraj delavskih slojev in obadva nista prijazna delavskim težnjam. Stopili so nam pred oči bedni, blede obrazi slabo plačanih mestnih delavcev, ki so slabše plačani, nego delavci po ostalih ljubljanskih delovršbah. Britko se nam je storilo, ne tajimo, čuvši napad iz ust mož izišlih iz ljudstva, na mitničarje, ki tvorijo tudi del ljudstva in sicer, ker so slabo plačani, revni del ljudstva. In ti možje so zaničevani celo v javni seji občinskega zastopa, kateremu vsled svoje pazljivosti prinašajo tisočake užitnine v občinsko blagajno, toraj zaničevani celo od svojih neposrednih delodajalcev. Ravno zato, ker nam je dobro znano, kak „prijatelj“ delavstva je dr. Ivan Tavčar, pričeli smo se pečati s stanjem ljubljanskih mitničarjev. Splošno znano je, kako malo spoštovanja uživajo mitničarji od strani občinstva, vsakdo komur se poljubi, misli da sme psovati mitničarje. Napad voditelja narodno napredne stranke

na te reveže ugled mitničarjev gotovo pouzdig-nil ne bode. Mi smo za odpravo vsakega nepo-srednega davka in toraj tudi za odpravo užit-ninskega davka, toda dokler to ni postavno do-locilo in se ne bodejo pokrile javne potrebšcine po dohodninsko stopnjevačim davku, toliko časa morajo biti uslužbenci, ki skrbe, da se po-bira užitnina. In toliko časa bodo financarji, da-carji in mitničarji morali zvrševati svojo službo! Zvrševanje te službe ni lahko, posebno ne pri ljubljanskih mitničarjih. Flegmatično gremo mimo mitnice, pri kateri vidimo ob vsakem vremenu in ob vsakem času stati paznika slabo obleče-nega s čepico na glavi, ki mora premotriti vsa-cega mimo gredečega. Naj gre dež, naj bode mrzlo zimsko vreme, največja vročina, svojo službo mora spolnjevati. In strogo spolnje-vati, tako določa navodilo, če ne zvršuje strogo svoje službe, če zaspi, kar ni čudež v dolgem službenem času, v svoji službi, je de-narno kaznovan, če se ponovi, ga spode! In službeni čas! 24 ur morajo biti pazniki nepretr-goma v službi in 12 ur imajo prosto. Pa če na-tančno vzamemo, niti 12 ur revež mitničar nima popolnoma prostih. Pri premembah čakati mora v službi nahajajoči se mitničar najmanj pol ure in še več, ker nihče ne sme preje vedeti, kje bode v službi. In potem še na pot na dom, ki je navadno tudi dolga ker s sijajno plačo mesečnih 60 kron si mitničarji, ki so pa večinoma oženjeni in rodovinski očetje, pač ne morejo iskati dražih stanovanj. Stanujejo po cene-nih vlažnih luknjah in uživajo slabo hrano. Ob tržnih dneh morajo biti v prostem času 2 do 3 ure več v službi in ob sejnih, ki jih Ljubljani ni ravno malo, pa zgube ti reveži celo dopoldne prostega časa in sicer morajo služiti brez vsake odškodnine, kadar morajo nad določeni čas služiti. Z jedno nogo so toraj mitničarji vedno v strahu pred kaznijo, s sijajno plačo 60 kron na mesec in nimajo skoraj nobenega počitka. Tako je stanje mitničarjev! Ni čuda, da reveži niso s tem zadovoljni. Vlo-žili so prošnjo na občinski svet, naj bi se jim dalo na 24 ur službe tudi 24 ur prostih. Jako skromna zahteva, toda ta prošnja leži že nad jedno leto pri direkciji nerešena. Ko so reveži šli o usodi prošnje poizvedovat, reklo se jim je, naj še letos tiho bodo! Mitničarji bili so seveda ogorčeni in deputacija podala se je k g. deželnemu predsedniku prositi pomoči, ki jim jo je obljubil. To so tiste tožbe mitni-čarjev, o katerih je župan rekel, da so ga to-žili! O preskrbi obolelih in o skrbi za ostarele odpuščene mitničarje za danes ne govorimo! Gospodje v občinskem svetu, skrbite za to, da bodete skrbeli ne samo za uradnike in uradne sluge, ampak skrbite tudi za druge vaše usluž-bence! Mitničarji so rodovinski očetje in ni prav varčevati pri delavstvu in tudi ne pri mitničar-jih! Naš čas je socijalen in vsak, kdor pošteno ne skrbi za delavstvo je nazadnjak in naj še tako upije, da je naprednjak. Izdatkov za zboljšanje gmotnega stanja delavcem nikdar obsojali ne bomo, pač pa bi obsojali, ako bi se kakem uradniku pri užitninskem uradu povišala plača v istem času, ko se mitničarjem pravi, da zanje zboljšanje sedaj ni mogoče. Nekaj tacega se govori po Ljubljani in če se je to res storilo potem bomo to razkrinkali na vsa usta, da de-lavstvo natančno zve, kake prijatelje ima v se-danjih gospodarjih na ljubljanskem magistratu.

Akcijaska družba Leykam-Vevče je imela po „Mercurju“ v pretečenem letu pri akcijski glavnici 6 milijonov 6 odstotkov dobička in dobi vsaka akcija 12 kron dividende. Pa pravijo, da jim ne nese!

Večjo plačo zahteva 2000 newyorških li-varjev železa s 1. aprilom in upeljavo osemur-nega dela. Sedaj dobivajo 1.75 dolarja na dan, zahtevajo pa dva dolarja.

Grozna eksplozija v New Yorku. V tem mestu se, kakor znano, dela podzemeljska želez-nica. Zato je treba kopati rove in da gre rajše tudi streljati zemljo mesto utrudljivega odkopa-nja. V nekem postranskem rovu pri Park Ave. je bila spravljena velika zaloga vsakovrstnih eksplozivnih snovij, smodnika, dinamita, itd. Vse to pa se je vnelo in se razneslo z grozo-vito silo. Eksplozija je napravila v zemlji grozno

globino in poškodovala veliko poslopij, najbolj pa Murry Hill hotel, Manhattan Eye and Ear Hospital, Grand Union hotel in Grand Central železnično postajo. Vbitih je bilo na mestu 6 oseb, ranjenih in več ali manj poškodovanih pa jih je nad 600. Cele skale, tramovi in druge stvari so letele daleč na okoli in poškodovale vse, na kar so padle. Ogenj se je koj za tem tudi pojavil. Hitra pomoč požarne brambe je požar vspešno preprečila. Za vzrok eksplozije se navajajo razni izgovori. Pač pa je vsemu najbrž kriva neprevidnost. V zvezi s tem, je policija aretovala veliko oseb. Vseh posledic še sedaj ni mogoče popisati, kakor tudi ne podati pravega popisa grozne nezgode. Škodo cenijo na 1,000.000 dolarjev. Koliko smodnika in dinamita je bilo shranjenega v rovu se ve natančno.

Brezdelnih delavcev je v Berlinu sedaj 59.528, mej njimi 11.160 žensk. V Monakovem je brezdelnih delavcev 16.000.

Italijanski železničarji so izdali manifest, v katerim prete s splošnim štrajkom in pozivajo vse železniške organizacije, naj se takoj trdno združijo.

Prostovoljno zvišali plačo delavcem. Lepo dejanje je storila neka podjetniška družba, seve ne v Evropi, ampak v — Ameriki. V Pittsburgu je American Window Glass kompanija prostovoljno zvišala plačo vsem zvežbanim delavcem, po številu 5000 mož. Nova plača se je pričela s 25. jan. 1902. Delavci, ki opravljajo težje delo, dobe za 15 odstotkov večjo plačo. — Nagrade so prejeli delavci v Buffalo. Družba ondotne po-ulične železnice „International Fraction Co.“ razdelila je te dni svojim uslužbencem 3500 dolarjev nagrade. Slednje so dobili le oni služab-niki, kateri v zadnjih petih tednih niso povzročili nikake nezgode. V juliju dobe delavci zopet na-grado. Tako je prav.

Konvencija ameriških rudarjev. V India-napolis se je vršila 25. m. m. velika konvencija združenih rudarskih delavcev v Ameriki — „United Mine Workers of America“ — ob navzočnosti več ko 900 delegatov. V prvem delu shoda so nekatere stranke obdolzile predsednika Mitchela nelojalnosti napram rudarjem, katere krivde pa je bil slovesno oproščen. Tudi za pri-hodnje leto so si izbrali to mesto za održavanje konvencije. Pred odhodom so tudi podarili 1000 dolarjev za vdove in sirote onih rudarjev, ki so bili vbiti pri zadnji nesreči v Iowi. Spremenili so tudi način volitve glavnih uradnikov v toliko, da imajo pravico voliti le oni udje, ki so v dobrem stanju pri svojih ložah.

Hočejo se izogibatí štrajkov. Iz Pittsburga se piše: Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers — velika unija združenih de-lavcev po jeklenih, železnih in plehnatih tovar-nah — je storila važen korak, da prepreči kako zopetno uprizoritev štrajkov. Organizacija je storila pogodbo z American Steel Hoop Co., in Republican Iron & Steel kompanijo, da tovarne teh družb ne bodo prenehale z delom prihodnje poletje, ko se bo vršila konferenca njih delavcev radi nove plačilne skale in splošne ureditve za-služkov. V drugih besedah, da ne bo nobenega štrajka, tudi če se na konferenci ne bodo mogli sporazumeti. Prihodnja konferenca se začinja v aprilu v Wheeling in že se delajo poskusi, da se uredi plače vseh kovinskih delavcev za tri leta naprej, kar bi bilo za vse dosti boljše.

Katoliško socijalno gibanje v Ameriki. Ameriški katoličani nemškega in deloma tudi irskega pokoljenja so se začeli krepko gibati za katoliška delavska društva, katera naj bi ovirala prodiranje brezboštva in soc. dem. v Ameriki. V nedeljo dne 19. jan. t. l. so imeli nemški ka-toličani v Chikagi velikanski shod, katerega se je udeležilo dvanajst sto mož. Predsedoval je znani Theodor B. Tniele. Dr. Peter Latz je govoril o dolžnostih katoličanov v sedanjosti, dr. Heiter iz Buffale pa o socijalnem vprašanju s posebnim ozirom na delavski stan. Sprejel je shod več jednatih sklepov in krepko bičal se-danjo politiko ameriške vlade nasproti Indijancem. Res sramotilno je, kako mačehovsko ravna ame-riška vlada z Indijanci. Indijancu odtrgati dolžno podporo v šoli in rodovini, to je vladi malenkost, bagatela. — Theodor Thiele je šel po shodu v Washington, da bi izročil vladi dotične sklepe.

Slovinci!

Do 5. marca je še čas pristopiti k družbi sv. Mohorja. Naj nobeden Slovence ne zamudi vpisati se v to družbo! Za 1 goldinar dobi vsak ud šestero krasnih knjig. Čim več se bo nas združilo, tem večja bo korist, ki jo bo naš narod od družbe imel! Kdor se torej še ni oglasil, stori naj to takoj! Zavedni Slovenci, agitirajte med ljudstvom, da se v velikem številu vpiše mej ude družbe sv. Mohorja. Vsi poverjeniki vstrajno na delo!

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano,

izdeluje in ima v zalogi cerkvenne svetilnice ali stalnice, dve po:

iz kositarja 24, 30, 36, 40 K, iz medenine 30, 36, 60, 70, 80, 100 K; obhajilne svetilnice iz kositarja po 4 K, iz medenine po 10 do 20 K; puščice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po 3 K, iz medenine po 10 K; štedilna železna ognjišča, vsa železna in tudi razna za vzidavanje.

☛ Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov. ☛

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvonikov prevzema ob jednom tesarska dela. 15 13—2

Vinotoč

Stolni trg 1.

Že točenim vrstam vina dodal se je danes še:

Vizelec najbolje kakovosti liter 40 kr.

10 x—4 Toči se:

v delavnikih od 8.—1. in 4.—7. ure; v nedeljah in praznikih od 8.—1. ure.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

Josip Weibl

nasl. tvrdke J. Spreitzer

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo

izborna urejeno delavnico

v kateri izdeluje 7 49—5

žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje pri spomenikih in na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata umetno in preprosto izdelana, balkone, verande, paviljone, stolpne križe, štedilnike itd. itd.

Specijaliteta: Valjični zastori — Železne konstrukcije — Vodne sesalke Napeljevanje vodovodov.

Napravlja troškovnike in načrte po poljubnih risbah v različnih slogih in pošilja poštne prosto.

☛ Vse poprave ☛

izvršuje najvestnejše in zanesljivo po najnižji ceni.

Cene so primerne solidnemu delu dokaj nizke.

Pozor! Pozor!

Prijatelj! Kje se toči najbolj naravno in najcenejše vino?

V hiši, kjer je bilo poprej „Uradniško konsumno društvo“ poleg Francovega nabrežja! Toči ga

Josip Maček

po sledečih cenah: 9 x-5

Istrsko, belo,	liter po	28 kr.
„ črno,	„ „	28 „
Cviček	„ „	32 „
Bizelsko, rudeče,	„ „	36 „
Rebula	„ „	40 „

Čez ulico točijo se zgoraj navedena vina pri litru 2 kr. ceneje.

Zadružna tiskarna v Ljubljani

Stari trg št. 19

priporoča

najnovejše vizitnice, kovertice s firmo, naslovna pisma ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinerjeva o o o o
Kneippova sladna kava

Publikacije „kršč. socialne zveze.“

„Socijalizem“, spisal dr. J. Ev. Krek. Vezan v izvirne platnice, izvod po 6 K 50 vin.

Zbirka ljudskih iger. Prvi snopč razprodan. — Drugi snopč ima vsebino: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. Samo moške uloge. 2. Kmet Herod. Burka v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 3. Župan sardamski. Veseloigra v treh dejanjih. Samo moške uloge. 4. Jeza nad petelnom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih. Samo ženske uloge. — Tretji snopč ima vsebino: 1. Mlini pod zemljo. Igra v petih dejanjih. Samo moške uloge. 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. Samo moške uloge. 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. Samo ženske uloge.

Knjižnica „kršč. soc. zveze“,

ki začne skoro redno izhajati, in sicer povprek enkrat na mesec. Snopči po 2 poli à 30 vin.

Najpreje pride na vrsto Društveni in zborovni zakon, katerega izdeluje dež. poslanec dr. Viljem Schweitzer. Za tem drugi v socialno gibanje segajoči zakoni (obrtni zakon, zakon o bolniškem zavarovanju itd.) z besedilom ter poljudno in temeljito razlago. Prvi snopč se bo razposlal vsem dosedanjim naročnikom „Socijalizma“; kdor ga ne pošlje nazaj, tega smatramo za naročnika.

V zalogi ima tudi:

Črne bukve kmečkega stanu.

Jedro kmečkega vprašanja. Spisal dr. J. Ev. Krek. Izvod 1 krono.

Obresti v socialnem oziru.

Spisal Iv. Belec. Izvod 10 vin.

Vse publikacije se naročajo in dobivajo pod naslovom: L. Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani.

Pozor! Pozor!

V sredo, dne 26. februarja
bo v veliki dvorani „Katoliškega Doma“
ob 1/28. uri zvečer

zanimivo javno predavanje.

Prihitite k predavanju v obilnem številu!

Odbor „Slovenske kršč. soc. zveze.“

Prodaja stavbišč

12 5-4

Zemljišče, ki meri 13.382 □ sežnjev, najlepše lege za stavbišča stanovanj, na okrajni cesti Glince-Podrožnik in na mestni meji Glince-Rožna dolina, tikoma na novo projektovane ceste za c. kr. tobačno glavno tovarno proda v manjših in večjih parcelah □ seženj od gld 1.— do gld. 2:50.

JANKO TRAUN, Glince pri Ljubljani.

Gostilna TRAUN

Glince, Tržaška cesta št. 3

priporoča naslednja vina:

Rudeče istrijsko	leta 1901	24 kr. liter
Črno	„ „	28 „ „
Rumeno	„ „	28 „ „
Teran	„ „	36 „ „
Rumeno hrvaško	„ 1900	40 „ „
Rebula goriška	„ 1901	40 „ „
Cviček dolenski	„ 1900	44 „ „
Rumeno staro štajersko	„ 1898	48 „ „
Pivo Puntigamsko		20 „ „

istotako po najnižji ceni buteljska vina, kakor: Refoška, Marsala, Muškatelec, Wermouth, Ribezel, Graševina in Šampanjec.

Dobivajo se tudi mrzla in gorka jedila po najnižji ceni. 11 5-4

Pfaffovi šivalni stroji

so najboljši!

To sliši kupec o vsakem fabrikatu in od vsakega posredovalca, kateri navadno še ne vé, kako se šivalni stroj vdene, veliko manj, kako isti šiva. Jaz sem v času svojega dveletnega delovanja v Pfaff-ovi tovarni šivalnih strojev, kakor tudi v različnih tovarnah Avstrije in Nemčije do prepričanja prišel, da nobeden drugi šivalni stroj s tako natančnostjo ne deluje.

1. Pfaffovi šivalni stroji delujejo celo po desetletni rabi tiho brez šuma.
2. Pfaffovi šivalni stroji so neprekošni za hišno rabo in obrtne namene.
3. Pfaffovi šivalni stroji so posebno sposobni za umetno vezilo in se v tem brezplačno poučuje.
4. Pfaffovi šivalni stroji prodajajo se jeden mesec za poskušnjo in 10letno pismeno jamčenje.

Pred nakupom šivalnega stroja naj nihče ne opusti Pfaffove šivalne stroje pregledati.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Jakoba trg

T. Tschinkel.

16 45-1

Popravila vseh vrst šivalnih strojev in biciklov se izvršujejo najceneje.

Pristno vino zastonj

ne more zahtevati nikdo, a po čudovito nizkih cenah dobi vsakdo le pristna, dobra vina

pri Cenkarji v Gradišči!

Priporoča se torej vsakomur, da se prepriča in poskusi. Cene so te-le:

Istrijsko novo	x liter 28,	čez ulico 24 kr.
Ribenberger nov	„ 32,	„ 28 „
Cviček rudeč	„ 36,	„ 32 „
Istrijsko staro	„ 40,	„ 36 „
„ „	„ 48,	„ 44 „
Crno vino	„ 40,	„ 36 „
Refoško	„ 64,	„ 60 „
Muškatelc	„ 56,	„ 52 „
Stara bržanka	„ 80,	„ 70 „
Pelinkovec (vermut)	„ 1—,	„ 90 „

Kdor pa vzame 10 litrov skupaj, dobi 1 liter

zastonj!

18 3-2